

Warszawa, 30 listopada 2022 r.

KL/484/234/AB/2022

Pani

Elżbieta Witek

Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Pan

Marek Suski

Przewodniczący Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek, Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z przekazaniem do Sejmu rządowego projektu ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (druk nr 2804), przekazuję postulaty dotyczące objęcia ochroną niektórych, kluczowych dla społeczeństwa i dla całej gospodarki branż. Taka ochrona powinna nastąpić z uwzględnieniem konieczności zapewniania mechanizmu pełnej rekompensaty dla podmiotów uprawnionych, ponoszących koszty tej regulacji. Z uwagi na szybki tryb procedowania, Konfederacja Lewiatan zastrzega możliwość przekazania dodatkowego stanowiska do przedmiotowego projektu.

I. Branża farmaceutyczna

Rosnące ceny energii i gazu mają istotny wpływ na krajowych producentów i dystrybutorów leków. Gaz ziemny jest szeroko wykorzystywany w procesie produkcji leków i substancji czynnych. Znaczący wzrost cen znajduje swoje odzwierciedlenie w podwyższonych kosztach funkcjonowania zakładów produkcyjnych, co przekłada się na wzrastający finalny koszt wytworzenia produktów leczniczych. Celem zrekompensowania kosztów producenci będą musieli zwiększyć ceny produktów leczniczych bądź operować poniżej rentowności, co w każdym przypadku może zmniejszyć dostępność przystępnych cenowo leków dla polskich pacjentów.

Należy zwrócić uwagę, że ustawodawca unijny uwzględnił szczególne znaczenie przedsiębiorców z sektora farmaceutycznego wprowadzając środki zaradcze służące stabilizacji trudnej sytuacji na rynku paliw gazowych. Na mocy Rozporządzenia Rady (UE) 2022/1369 z dnia 5 sierpnia 2022 r. w sprawie skoordynowanych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz („**Rozporządzenie**”) ustanowione zostały

przepisy umożliwiające zmniejszenie poboru gazu w całej Unii Europejskiej, z uwzględnieniem jednak szczególnych kryteriów i zasad wprowadzania takich ograniczeń.

Podstawową z zasad, którymi należy kierować się w razie konieczności ograniczenia poboru gazu, jest ochrona określonych grup odbiorców. Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt a) Rozporządzenia, przy wprowadzaniu środków zmniejszających zapotrzebowanie państwa członkowskie rozważają ustalenie priorytetów stosowania środków mających wpływ na odbiorców z uwzględnieniem takich elementów jak **wpływ zakłócenia na łańcuchy dostaw, które mają kluczowe znaczenie dla społeczeństwa.**

W Załączniku do Komunikatu Komisji z dnia 20 lipca 2022 r. do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pn. „*Oszczędzanie gazu na bezpieczną zimę*”, zawierającym wyjaśnienia co do treści Rozporządzenia, Komisja zaleca priorytetowe traktowanie (objęcie ochroną przed ograniczeniami) sektorów przemysłu uznawanych za kluczowe lub strategiczne ze społecznego punktu widzenia, jeżeli zakłócenie przyniosłoby negatywne skutki dla łańcuchów dostaw wpływając m.in. na zdrowie oraz bezpieczeństwo. **Jako przykład kluczowego ze społecznego punktu widzenia sektora Komisja wskazała sektor farmaceutyczny.** Z powyższego wynika, że wytwórcy i dystrybutorzy produktów leczniczych powinni podlegać ochronie przed ograniczeniami w poborze gazu ziemnego.

Mając na uwadze kluczowe znaczenie sektora farmaceutycznego dla społeczeństwa, co zostało potwierdzone w stanowisku Komisji, sektor powinien podlegać ochronie również przed wzrostem cen gazu. Z uwagi na powyższe zwracamy się z wnioskiem o objęcie wytwórców i dystrybutorów z branży farmaceutycznej ochroną wynikającą z Projektu.

II. Branża szklarska

Polskie huty szkła dostarczają wyroby dla wielu strategicznych sektorów. Przetrawanie firm branży jest kluczowe dla bezpieczeństwa i normalnej produkcji żywności przydatnej do długotrwałego przechowywania, branż budowlanej, automotive, napojowej i innych. Bezpośredni wpływ branży na krajowy rynek pracy obejmuje przynajmniej 95 tysięcy pracowników (nie uwzględniono klientów – branż wykorzystujących wyroby ze szkła). Wstrzymanie wytwarzania szkła oznaczałoby wielomiesięczne zatrzymanie lub znaczące ograniczenie produkcji wielu branż (a także problemy budownictwa). Byłyby to m.in. przemysł spożywczy (w tym produkcja towarów istotnych w sytuacjach kryzysowych takich, jak przetwory i napoje), piwowarski, spirytusowy, okien i drzwi, samochodowy, kosmetyczny.

Polska jest piątym producentem szkła w Europie, jednakże np. w produkcji szkła płaskiego zajmujemy drugie miejsce. Produkcja prowadzona jest na bardzo dużą skalę – np. w przypadku szkła opakowaniowego wynosi ok. 1,8 mln ton i 8,5 miliarda szt. opakowań szklanych rocznie, a szkła płaskiego (m.in. budowlanego i samochodowego) ok. 1,5 mln ton. Zastąpienie produkcji krajowej wyrobów ze szkła kierowanej do innych branż przemysłu importem należy uznać w praktyce za niemożliwe. Dodatkowo już obecnie daje się na rynku zauważyć luka wywołana zniszczeniem lub zatrzymaniem produkcji hut ukraińskich. Zdecydowana większość odbiorców wyrobów szklanych nie jest ich w stanie magazynować w dużych ilościach – większych niż zapas odpowiadający ich kilkudniowej produkcji. Liczba krajowych odbiorców wyrobów ze szkła wynosi od kilkudziesięciu do ponad stu przypadających na jednego producenta szkła. Liczba stałych dostawców surowców, jak i np. smarów, opakowań i specjalistycznych usług może dochodzić do 50 podmiotów na hutę. Wśród surowców dominują surowce naturalne i chemiczne pochodzenia krajowego. Ze względu na zużycie około 1,2 mln ton rocznie surowca recyklingowego – utrzymywanie pracy hut jest kluczowe nie tylko dla branży recyklingu szkła, ale całego systemu gospodarki odpadami. Polskie huty szkła mają także pozytywny wpływ na bilans handlowy. Znacząca część produktów przemysłu szklarskiego lub powstających z ich wykorzystaniem, jak np. stolarka budowlana, jest sprzedawana na rynkach zagranicznych (w niektórych rodzajach produkcji udział eksportu przekracza 70%). Hutnictwo szkła dostarcza także produkty dla wielu branż kluczowych dla bilansu handlu zagranicznego (np. producentów mebli, okien, alkoholi premium, piwa, przetworów spożywczych).

III. Branża poligraficzna

Kryzys energetyczny negatywnie wpłynął na szereg sektorów gospodarki. W szczególności kryzys dotknął przedsiębiorców z branży poligraficznej. Przyczyną takiego stanu rzeczy są m.in. następujące okoliczności:

- Gaz ziemny i energia elektryczna stanowią istotne surowce w produkcji poligraficznej. Ograniczenie ich zużycia z przyczyn technologicznych jest trudne.
- Kryzys spowodował istotny wzrost cen papieru oraz tektury, które stanowią podstawowe materiały wykorzystywane w produkcji poligraficznej.
- Kryzys pozbawił branżę możliwości produkcji materiałów poligraficznych na rynki wschodnie.

Branża poligraficzna stanowi przy tym sektor o szczególnym znaczeniu dla gospodarki, w szczególności z uwagi na następujące okoliczności:

- Branża poligraficzna ma istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. Drukarnie, produkując czasopisma (np. magazyny, tygodniki) oraz dzienniki, są niezbędne do realizacji przez prasę jej podstawowych funkcji, w tym urzeczywistniania prawa obywateli do ich rzetelnego informowania. Drukarnie produkując podręczniki umożliwiają edukację obywateli.
- Branża poligraficzna w UE to około 120.000 przedsiębiorców, zatrudniających około 770.000 pracowników:
- Roczny obrót przedsiębiorców z branży poligraficznej w UE wynosi około 88 miliardów EUR.
- Z uwagi na rozbudowany łańcuch dostaw, w tym zaangażowanie w produkcji poligraficznej przedsiębiorców z różnych szczebli obrotu, jakiegokolwiek zaburzenia w działalności drukarni negatywnie oddziałują na szeroki krąg przedsiębiorców, wykraczający poza drukarnie (od papierni, po producentów innych materiałów wykorzystywanych w produkcji poligraficznej, itd.). Polska poligrafia tworzy największy rynek w Europie. Głównym naszym motorem napędowym jest eksport, a artykuły poligraficzne produkowane w Polsce cieszą się nie tylko zainteresowaniem Polaków, ale w dużej mierze również klientów zagranicznych, co wzmacnia siłę eksportową naszego kraju.
- Konieczne jest wsparcie całego łańcucha dostaw. Punktowe wsparcie łańcuchów wartości danej branży w żadnej mierze nie gwarantuje możliwości dostarczenia produktów do klientów a co za tym idzie poddaje w wątpliwość efektywność takiego wsparcia. Dopiero całościowe może przynieść wymierny i pozytywny skutek dla całej branży.

IV. Branża piekarnicza

Branża piekarnicza została mocno dotknięta zarówno wzrostem cen gazu jak i energii elektrycznej. Coraz wyższe są ceny surowców i opakowań, które zawierają już w sobie kalkulacyjny komponent kosztu energii.

Wzrost kosztów gazu, który przeważnie napędza piece piekarnicze, oraz energii elektrycznej niezbędnej w procesie produkcji powoduje dramatyczny przyrost kosztów energii również w dużych przedsiębiorstwach i tym samym horrendalny wzrost cen np. pieczywa i wypieków na rynku detalicznym. Są to produkty nisko marżowe w których każdy procent zmiany kosztów jest niezwykle odczuwalny, a piekarnie, również te duże, nie mają szans pokryć wzrostu cen energii z własnej marży, próbują więc przenosić te koszty na konsumenta. Koszty energii w tego typu dużych przedsiębiorstwach piekarniach znacznie przekraczają 3%. Wzrost kosztów energii w przykładowym dużym przedsiębiorstwie – piekarni w okresie od stycznia do września 2022 wyniósł ok. 95% tym samym w strukturze kosztów koszt energii stanowi już znacznie ponad 6%.

W przypadku jakichkolwiek pytań dotyczących niniejszego stanowiska, bardzo proszę o kontakt z p. Jakubem Safjańskim, Dyrektorem Departamentu Energii i Zmian Klimatu Konfederacji Lewiatan, e-mail: jsafjanski@lewiatan.org; tel. kom. 660 425 475.

Z poważaniem,

Maciej Witucki

Prezydent Konfederacji Lewiatan

Do wiadomości:

Pani Anna Moskwa – Minister Klimatu i Środowiska

Pan Waldemar Buda – Minister Rozwoju i Technologii

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

